

اون آلتىمىز
نومرو ۱۵ (۹۲)

ئۇرال كىتابخانى

مېھرىزى

۱ مايس
۱۹۲۷

عبدالحیم ثانینک نو طلزی

[چن نسخه‌دن مابعد]

برآ وافر عساکر پر سلاح اول دقلری حالفه سونکولری تفکاری او جنده آتش
ایمکه مهیا و بحرآ بیوک زرهیلردن بشقه متعدد کوچک و اپور و صندالر عسکر ایله
مالامال اولدینی و آغزرلری سرای او زرینه چوریلش متعدد طوبپری حامل بولندینی
حالفه هان یناشمه آماده ایدیلر . بونلری مشاهده بیور دقلری هنکامده آرتق
شبهه یه محل قالمایوب حکم قدره تبعیدن بشقه چاره اولدینی معلوملری ایدیسه‌ده
مفاسدینک اشو حرکت ظلامانه‌لری و جدان پاکرینه پک کران کله رک در حال سلطان
عبدالعزیز خانی تخلیصدن بشقه برشی دوشوندیلر . سلاح استعمالنده مهارت تامه‌لری
اولدیندن و عروق حیت و صداقت‌رنی اول قدر غدر وجفا یه قارشو تسکینه مقتدر
اول دقلرندن هان چرکس کوله‌لرندن احمد بک اسمنده بربیسی یانلرینه آلب سلطان
عبدالعزیز ک دائره‌سته کیتکلکی و فقط اورایه قدر مسافه خیلی بعید اولدینی واشای
طرقده بر قاج یرده قره‌غول و نوبخیله تصادف ایلیه‌جکلری محقق ایدوکی جناب
اقدر القادرینک عون صمدانیسنه صیغینه‌رق اوکلرنده بولنوب مرورلرینه مانعت
ایده‌جکلرک ایشلرینی بیترمکی کندولری در عهده و فقط آرقه‌دن نفس همایونلرینی
وقایه ایچون مذکور چرکس احمد بک معاونت صادقه‌سته استناد ایمکلکی تصیم
بیور مشر ایدی .

نه چاره که بودفعه دخی مغدور مشارا الیک طالع ناسازی حائل اوله‌رق شوکتماب
افدیز احمد بکی بکله‌مکده وبو ایسه بوله‌مدیقندن یعنی بولندقلری دائره آبلوچه
تحتنده اولدیندن کله میوب برده واویلای عمومی آره‌سنده سلطان عبدالعزیز مرحومک
با جمله‌شهرزادکان و خاندان ذاتی‌سیله و حافظ محمد و فخری بکلر کبی برایکی خان قرناسیله
برابر قایق ایله طوب قپو سراینه متوجهان ساحلدن آچیلدینی مشاهده او لنشدر .
قایق ساحلدن ایکی قایق طولی آچیلیر آچیلماز موسی‌الیه چرکس احمد بک اوچ
درت مترو ارتفاعنده بولنان بر دیواردن آتیله‌رق قوشوب کلش ایسه‌ده ایش ایشن

چمش او لدیغندن بو احوال اسف اشتهاله هر طرفدن واویلا ایله آغلامقدن بشقه
بر علاج بوله مامشد .

سلطان عبدالعزیز مرحوم اون یدی سنه مدته وکال شان وشرفله ایفا ایلدیک
تاج و تخت سلطنتدن خلع اولنمش و یرینه علینده میلیونر صرفیله نهایت موفق
اولان مراد افدى پادشاه انتخاب ایدلش ایدی . یوز بر پازه جلوس طوپلری دخی
بو اشاده آتلقده ایدی .

حالبوکه او کیجه ساعت بش آلتی صولونده حسین عونی و مدحت و رشدی
و محمود پاشالر و خیراء افدى محمود پاشانک قوناغنده عقد انجمن فساد ایتمش واورادن
هر بریستک وظیفه لری تعین اولنهرق ولازم کلنلر جلب ایدیله رک واوامر و تعلیمات لازمه
اعطا اولنهرق بشکطاش سرای همایونی عسکر و صندال و واپور ایله احاطه ایدلش
وماده مؤلمه خلudedه موفق اوللشان ایدی .

بوندن یکرمی او تو ز ساعت مقدم یعنی بازار ایرتسی کونی اقسام اوستی استانبولی
استیلا ایده جکلری اشاعه ایلدکلری مسقوقلرک علینده شهری محافظه و فقط بر
آتش ظهورنده صانکه سرای و پادشاهی محافظه ضمتده هان سرای همایونه کلنلر
او زینه آتش ایندریخی امر ایدرک سلطانیه واپور همایونیه شاملی بر قاج طابور
عسکری سرای پیشکاهنه چیقاره رق سرایی بو عسکر له قوشاتیشان و اشای خلudedه
کرک عسکره و کرک اهالی به اولا سلطان عبدالعزیز وفات ایلدی دیو اعلان ایدرک
و مؤخرآ حقیقت حالی اظهار ایلیه رک جمله بی اغفال ایلشتردی .

مرحوم مشارالیه عساکر مذکوره نک بر واپور دروندہ سرای پیشکاهنده
لنگرانداز بولنگندن شبهه له رک حسین عونی بی جلب ایمک او زرہ حسینی بک نامنده
بیکباشی بر یاوری دفعاتله کوندر مشار ایسهده حسین عونی دخی بوندن شبهه له نهرک
« یارین کلورم » دیو سرایه کیتمه مش و حسینی بک هرنه قدر حضوره چیقوب مفسد
مشارالیه ک عدم اطاعتی و کلام لری خر فیاً نقل ایمک ایسته مش ایسهده مرحومک
قر ناسندن حافظ محمد بک ذاتاً جمیت فسادیه افرادندن بولنگندن کرک مذکور
عسکرک مناسبتیز بزمانده سرای او کنده وجودی خی و کرک حسین عونی نک دعوت
همایونه عدم اجابتی (عسکری سلیمیه قیشه سنده یر لشیدری بیور . یارین صباح کلوب

خاکپای شاهانه کزه یوز سوره جکدر) دیو اهمیتسز کوستره رک و سرحوی تسکین و تأمین واویودونجه یه قدر اغفال ایلیه رک حسین عونی نک ور فقاستک خیانت و جنایتی ستره موفق اولمشدی [۱] .

[۱] حسنه بک اثنای محاکمه‌ده تقديم ایدیک ورقه مندرجاتنه نظرآ خلعدن برگون اول سرقربی حافظ محمدبک « افتدمن حرم همایونه تشریف بیور مردن اوچه سرعکر پاشانک سرایه جلیله بعض ارادات تبلیغی فرمان بیور دیلر . کندیم کیده جک ایدیسمده بورایه جلی صراحة بیان ایلدکلرن دن شاید کندولینی کورر مطالعه‌سی وارد خاطر اولدیغندز وبا باب سرعکری یه کوندریلن باوزلر با روتخانه‌ده اولدقلرینی خبرو رکلرن دن یولده چویرمک او زرمه نو تجی یاوری کوندردم ایسه‌ده سن‌ده حسین عونی پاشانک یالیسنه کیت اشبو اراده‌ی تبلیغ ایله » دیعش ، حسنه بک ، حسین عونی پاشانک یالیسنه کیدرک اراده سنه‌ی تبلیغ ایلدیکنده بروجه آتی محاوره جریان ایتمشد :

— ایشلم وار ، کیده میه جکم . یارین کلیرم . — سرقربایه سرعکر پاشا کله میورلر دیدیکم وقت بنده کزی تکدیر ایدرلر . نیچون کوزلجه تحقیق ایتمدک ، سرعکر پاشانک ایشلری نهدن عبارت ایعش و نیچون کلیورلر دیدیکی وقت نه دیدیم .

— سزی تکدیر ایتلر . کیدک بوراجه ایشیم اولوب کیده میه جکمی بیان ایدیکنـز .

— طوله باعجه ساحلرای اوکنده لکرانداز اولان سلطانیه واپورهایونی ترمه دن کلوب نزهیه کیده جک ، درونته کی عکر نهدر ونه مقداردر ؟ [بوسوالی ، حسنه بک کندیلکنـد ایراد ایلدیکنـی اشارت ایدیـور] .

— بنـده شمـدی اوواپورـدن کلـیورـم . عـکـر ، شـامـرـدـیـلـرـیدـر وـدـرـت طـابـورـدر . سـلـیـمـیـه قـشـلـهـسـنـه یـارـین چـیـقاـرـهـجـغـزـ .

— دـیـمـکـ کـشـمـدـیـ کـلـمـیـهـ جـکـسـکـزـ . — یـارـین اـنـشـالـهـ کـلـیرـم . حـسـنـهـ بـکـ ، مـحـاـورـهـیـ وـسـرـعـکـرـکـ طـورـنـدـنـ مـتـحـصـلـ تـأـثـرـاتـیـ نـقـلـ اـیـلـدـیـکـنـدـهـ مـحـدـبـکـ «ـایـشـ ذاتـاـ اـهـمـیـتـیـ دـکـلـ اـیـدـیـ . اـرـدـهـانـهـ کـونـدـرـیـلـنـ طـوـبـلـرـهـ دـاـئـرـ اـولـدـیـقـنـدـنـ سـرـعـکـرـ یـارـینـ کـلـیرـ ، تـبـلـیـغـ اـیـدـرـمـ . نـیـهـ مـتـأـثـرـ اـولـیـوـرـسـکـ » دـیـمـشـدـرـ . اوـطـهـدـنـ کـیدـرـ اـیـکـنـ مـحـدـبـکـ چـاغـیرـهـ رـقـ عـسـکـرـکـ سـلـیـمـیـهـ قـشـلـهـسـنـهـ چـیـقاـرـیـهـجـغـنـیـ تـکـرـارـ اـیـتـدـیـرـوبـ . اـورـایـهـ کـلـنـ . باـشـ مـصـاحـبـ هـاشـمـ آـغـایـهـ پـادـشاـهـ اوـبـولـدـهـ عـرـضـ اـیـدـیـلـیـسـنـهـ تـنـیـهـ اـیـمـشـدـرـ .

بعد اخلع هاشم آغا ، سرعکرک یالیسنه نیچون کوندریلکنـی وعـودـتـهـ مـحـدـبـکـ نـهـسوـیـلـدـیـکـنـیـ صـورـمـسـیـلـهـ حـسـنـهـ بـکـ مـحـاـورـهـ وـاقـعـهـیـ نـقـلـ اـیـلـدـیـکـنـدـهـ هـاشـمـ آـغاـ «ـآـهـ بـرـادرـ ، سـرـقـرـنـاـ بـکـ بـوـیـلـهـ سـوـیـلـهـمـدـیـ . سـرـعـکـرـ پـاشـاـ سـلـیـمـیـهـ قـشـلـهـمـنـدـهـ اـولـوبـ طـشـرـهـدـنـ کـلـنـ عـاـکـرـیـ قـشـلـهـیـ بـرـلـشـدـیـرـمـکـدـهـ وـایـشـلـرـیـنـکـ کـیـجـهـ الـتـیـ وـبـاـ یـدـیـ یـهـ قـدـرـ اـنـجـقـ اـکـالـ اوـلـنـهـجـغـنـیـ وـفـرـدـاسـیـ اـرـکـنـ کـلـهـجـکـنـیـ وـبـهـمـهـ حـالـ کـلـلـرـیـ فـرـمانـ بـیـورـیـلـرـیـهـ کـنـدـیـلـرـیـنـهـ سـرـیـعـاـ مـعـلـومـاتـ وـیـرـیـلـدـیـکـیـ تـقـرـبـهـ اـیـشـلـرـیـنـیـ تـرـکـ اـیـدـوـبـ کـلـهـجـکـنـیـ سـوـیـلـدـیـ . بنـدهـ اـفـنـدـیـزـهـ بـوـیـلـهـجـهـ عـرـضـ اـیـتـدـیـکـمـدـهـ «ـتـکـرـارـ خـبـرـ کـونـدـرـمـکـ اـیـتـمـزـ اـیـشـلـرـیـ وـارـ اـیـعشـ . وـارـسـونـ یـارـینـ صـبـاحـ کـلـسـونـ » دـیـهـ فـرـمانـ بـیـورـدـیـلـرـ » دـیـمـشـدـرـ .

او صباح اثنای خلudedه سرای همایونی احاطه ایدن طابورلر بیکباشیلرندن عزت بلک نامنده بریسی که مؤخرآ سلطان عبدالعزیز مرحومک شهادتنده دخی ذی مدخل اولدینی تیین ایلشدر . شوکتماب افندیمک داڑه‌لری پیشاہنده عسکره خطاباً « سزی و بزی و ملکتیمی سلطان عزیز مسقوقله تسیم ایمک ایسته بور ایدی . مسقوق کفارینی استانبوله صوقق ، استانبولی آتلره ویرمک اوزره ایدی . سلطان مراد سزی و مملکتی قورتاردي . سلطان عزیزک یرینه سلطان مراد پادشاه اولدی . سلطان مرادی محافظه ایدیکنر . سلطان عزیزی فاچیر ماییکنر ، حفظ ایدیکر . » یوللو لسانزه آلمغه حجاب ایلدیکمز بر طاقم تفوهات وهذیانلرده بولندقدن صکره فرانسه شورشنه اولدینی کبی « یاشاسون ملت ، یاشاسون وطن ، یاشاسون سلطان مراد » دیو با غیرمقدمه وبو تفوهاتی بر قاج یرده تکرار بتکرار عسکره خطاباً ایراد ایلکده وبو اشناده نه سرایدن طیشارو ونده طیشارودن ایچرویه هیچ کیمه‌نک دخول ویا خروجنه مساعده ایدله‌مکده ایدی . پتون سرای خلقی بو وجهله ابلوقه تحتنده بولندینی و کوچک بیوک هر کس هر طرفدن دوچار تحقیرات و تهدیدات اولدینی صرمده برد بیوک سلطنت قایقی ایله مراد افندینک بشکطاش سراینه کلديکی کورلشدر .

بر آز مدت صکره شوکتماب افندیمک ایله افندیلر حضراتی کیدوب رسم تبریکی ایفا ایده بیلوب ایده میه جکلزینی استفار ایله بو یولده استیدان بیور ملری و مساعده اولفسی اوزرینه بالجه افندیلر حضراتی بر جوق نقطه‌لر و سونکولی نوبخیلر آره‌سندن چهرک مراد افندینک بولندینی داڑه‌یه کیتمش و ممکن مرتبه احوال جاریه‌دن حاصل اولان تأثر درونلرینی ستر ایمکه سعی ایمکش و رسم تبریکی ایفا ایلشلر ایدی . مراد افندی ایسه بو اشناده « حکم قدر اویله ایمکش » دیو قهقهه ایله کولمکدن فارغ اولماقمده ایدی . برچاریک قدر ملاقات ایدیلکدن و والده‌سیله دخی عین صورته ایفای مراسم تبریک سازی ایلدکدن صکره داڑه‌لرینه عودت بیور مشردر . او کوندن خلعت آلتنجی پازار کوننه قدر یعنی سلطان عبدالعزیز مرحومک فرعیه سراینه وقوع شهادته دکین سرای ایچنده ذکور و انان بالجه خاندان و جواری وافراد اوزرینه اجرا ایدیلن مظالم ناقابل تعریفدر .

فی الواقع سلطان عبدالعزیز مرحومک داڑه‌سی خلقی بشکطاشدن طوب پبو

و فرعیه سرای هایونلرینه کیدرکن اوستلری باشلری تحری او لعنه ده و تحریسی محربته یا قشمیان یرلرینه قدر بر طاقم حرم آغالری وبعض ضابطان طرفندن تحری او لعنه رق سنه لرجه ولی نعمتلرینه خدمتلری اثنا سنه نائل او له بیلدکلری بش اون پاره لک آچه و بجوره اتلرینه و بر قاج لی قالق ساعتلرینه وارنجه به قدر ضبط و مصادره ایدلکدنه و مرحوم مشارالیه ک اشیاسی نقل ایدلیدیکی صره ده تمامها توقيف و مصادره او لعنه رق و حتی مرحومک شهادتن بن بر هفته صکره ارتحال داربا ایدن در دنی قادینی یعنی نجابتلو شوکت افندی ایله اسما سلطانک والده لری درجه غایده خسته اولدینی حاله فرعیه سراینه نقل ایدلک او زره قایغه بیندیرلکده ایکن باشی و او موزلرینی ستر ایدن و صغون قدن محافظه سنه مدار اولان بر پارچه شال اوراده بولنان و تحقیقات اخیره ده سلطان عبدالعزیز مرحومک قاتلرندن اولدینی تین ایدن شحیب نامنده بر خانن ضابط طرفندن مشاهده او لعنه رق عنف ایله آلنوب اشیا مصادره سنه مأمور آدمه ویرلش و بو وجهه عفیفة مشارالیها آجیق صاحیق بیکلرجه خلق و قایق جیلر و عسکر آرم سنه قالمش و بو حال پر ملائی چشم تحرسله مشاهده ایله این بیکلرجه خلق و افندیز ایله اهل بیتلری کوزلرندن قانلی یاشلر دوکمه مک قابل اولماشدى . کیجه لین ساعت بش الی راده لرند اشیا نقلی بهانه سیله شوکتماب افندیزک دائره لرینه طاقم طاقم حال قیافتی بر چوق حشرات کیروب چیقمده واشیا یوغیمش دیو چیقوب ریختیم او زرنده دائرة نک قارشو سنه مدت طویله طور مقدمه و بو حال ایسه شوکتماب افندیزک تهالک عظیمه ده اولدینی ایما ایلکده ایدی .

زیرا افندیزک دائرة لری موقع و وضعی مناسبیله هر جهتدن تعرضاه آجیق ایدی . بو صرده شوکتماب افندیز جان و ماللرندن امین او ملد قلنندن بندکان صادقه لرندن بعضی سلاحلندره رک استطاعت او زره بولنگله محبور او لشلر و ف الواقع آتیده تفصیلاً بیان و اثبات او لعنه جنی وجهه خلع سلطان عبدالعزیز خانینک در دنی کونی نسبیه قصرینه بالجمله افندیلر حضراتی دعوت او لعنه رق کافه سنه اتلافی تصمیم ایدلیدیکی [۱] الیوم محقق واول وقت برحس قوی حاننده بولندی یقندن حال استطاعت مبحوث

[۱] بیک تپه سندہ کی نسبیه قصرینه دعوت مثله سنه دائرة عبد الحمید ثانی نک آیری مجھے مخطره می وارد . بونده سلطان مراد ک قرن اسندن سید بک و ساطیله قصره نه یولده دعوت ایدلیدیکی و جلوسندن ایکی اوچ آیی صکره سید بک جلب واستطاق او لغش ایمه دعویک سببی

عنه کروه مفسدین طرفدن مشاهده اوئله رق فکر فاسدلرینك حىز ملعته خروجىه
مانع اویش ايدى . مذکور جمعيت فادىه افرادىنك رؤسائى مفسدەسىندن اولىق
اوزره بىشىخت دخى ذكرى لازمه دىندرك بۇ شخص عن اصل يوانلى اولىقى
حالىه اسقالارى غرلاندى نامىلە معروف و كرك دور سلطان عبدالعزيز خاندە و كرك
شوكىما آب عبدالحید خان افدىمىزك جلوس ميامن ما نوسلۇندن صىركە اجراسىندن
كىرى طور مىدىنى فسادات واغوا آتىلە مشهور درېپەت

بومفسد ئىم، ولى عهد مشارالىيە واتباع وعونەسنه ماصونلىق قواعدىنى تعلم ايلە
انسانيت وهم جنسنە معاونت نقاپلىرى التىدە جمعيت معلومە افرادىتە فساد و ملعت
در سلىرى تدرىسيلە پىنس وعونە خونەسنى عموجەسىنک و ولى نعمتلىرىنڭ عليهنده

سوپەمە مكىدە اصرارايتىكى بىيان اوئلەرق خاتىدە « وقت وزمان اقتضاسىندن اوئلەرق او آرەق
بويىلە شىلىرى آرمەق بىك اى شى اوەمەيەجى و بلکە بوندن طولايى بعض آدمىرە بىوجىك
مجازاتلار ايدىلەك لازم كلىجىكى ملاحظەسەنە مېنى آتى يە براقيلىمشىدى » دىنلىمكىدە در . بوققرە يە
نظرأ بالاخرة اجرا قىلان محاكەمە مشهورە ومجازات معلومەنىڭ دەمە او زماندىن مصمم اولىقى
آكلاشىلىور .

سلطان مرادك جلوسنىڭ دردنجى كۇنى مابينجي سىدېلەك، ولى عهد عبدالحید افندىتك دا ئەسە
كەلدرەك دىكەر اقىدىلىرىنىتىه قصرينىڭ كەلەجڭەرنىن ايرتى صباح قىردا بولنلىمى سلطان مرادك دە
كىلوب بىرلىكده طعام والتفات ايدەجىكى تبلىغ ايش و مشارالىيە مەعذىتتە بناءً كىدەمەجىكى
سوپەمەك اوزره سلطان مرادك تزدىنە كىتىدىكى صىرەدە داماد نورى باشا اىكى دفعە كىلوب
قولاغنە بىشى سوپەمش اولىقى اثنائى محاكەمە سؤال اوئىقدە نورى باشا شوجوانى ويرمىشىر :
« سلطان عبدالحیدك تشرىھلىرىنى والدە سلطان خبر آلمى او زرىتە بىنى جلب ايدوب « نىتىيە
دعوتە دا ئە زىھار بى شى آچامىنى اخطار ايت » دى يە امر ايتىلە سلطان مرادك قولاغنە
سوپەليكم والدەسىنک بونىيەيى ايدى . كىفيتىي والدە يە سوپەليكمە تىكار بىنى اوغلانە كوندرۇب
« اكىر سلطان عبدالحید نىتىيە دعوتە دا ئە بىشى آچەجق اولورسە دخى آكاك دا ئە هېچ بى
جواب ويرمىون » دىدى ، يە كىدوب تەھىيە مجبور اولدەم . والدەنىڭ مكرر خېر كوندرۇمى
مرادك اىشىنى خېرى اولىيوب شايد سوز آچىلىرىسە ايشك مىدانە چىقەجى مطالعەسىندن نشأت
ايدەجىكى دركاردە ». .

سلطان عبدالعزيزك خلىلە صورت انتقالىه دا ئە وزرايى كلادن كمال باشانك سوپەليكم
مرشىيە - هنكام محاكەمە - غزئەلە اعلان ايتىرىلىشدەرك نىتىيە قصرينى دعوت مسئلەسى
اومىرىتىيەدە شوپەلە نقل اولىنior :

« خىلەدىن صىركە سرور ايتىشىدى اوچ كون ناڭھان نىتىيە قصرينى مدعو او لوپ شەزادەكان
آ كلادى مقصد نەدر سلطان حىد نكتەدان ايتىيوب قصرە عزىمت قىلىلىرى تخلیص جان »

ودولت و حکومتى اساسىدىن تەزىز ايدەجىڭ بىر طریق مفسىدە دوامە ترغىب ايلر و پرنس اىلەدرەجە ارتباطىنى اول درجه يە واردىرىمىش ايدى كە روزوشب تزدىنە بولۇر و قوربغەلى درە چىتلىكىنە كىل يوم سفرە سىنە باش باشە ويرەرك طعام اىلدەكىن ماعدا صىق صىق دىخى مەختىيا سراي هاپىونە كەھرەك پرنسىك حرم داڭرىسىنە دخول اىلە اورادە بلا تكىف خىستا كى و كوجە اوغلى اغوب و رضا پاشا و اوغلى ابراهىم و كەڭلەك و طبىب قاپىليون اىلە بىر لەكىدە صباحلە قدر عىش و عشرت و فساد پلانلىرى تەرىپىلە اشتقال اىلدەكىن سىكىرە اورادە بىتوتت اىلەكىدە ايدىلر .

مۇخراً شوكتىآب افدىمىزك جلو سىرنىن سىكىرە دىخى لىئە مرقوم غەلاندى ، اوقادى مستشارى متوفى عنىت افدىنىڭ اوغلى عزىز بىك و پرنسىك اىكەنچى كاتى حىنى بىك و ايتدىكى فىادرىدىن طولايى شەھرە چىقازىريلان نقش قىند نامنە مراد افدىنىڭ بىرجارىھىسى و سائىر بىر كروه ملاعىن مراد افدىنىڭ والدەسىلە متفقاً شوكتىآب افدىمىزك علەپىنە عظيم بىر قومىتە تشکىل و قىلىجى علۇدە بىر صو يۈچلىسىنى و امامى اچقە قوتىلە قزانەرق صويوللىرى واسطەسىلە مراد افدىنىڭ والدەسىلە ملاقات و عرىض و عميق مذاكىرە ويا مخابره اىلەكىدە اىكەن سىرخوم ضبطىيە ناظرىي محمد پاشا زمانىدە طرف ضابطەدىن حىس اولنەرق عزىز بىك خانە سىنە قومىتەنەك اجتىاعى ائنەسندە باصلىش وارباب مفسىدىك جەلمەسى توقيف اىلە بىعەلخا كە نەقى اىدىلش اىسەدە لىئە مرقوم بولۇھىمۇب ملعونە مرقومە نقش قىند اىلە يۇنانستانە فرار اىلش و حتى ملعونە مرقومە اوصرەدە سرايدىن اوچ درت ياشىنە بىر كوجەك جارىيەي دىخى قاچىرەرق مۇخراً ادارەسندە عاجزە بولۇندىنى جەتىلە بىك اوغلۇنندە مارابت سورلەرە تىلىم اىلە كەندىسى ملعون مرقوم غەلاندى اىلە صاۋوشىشىدە .

اخىراً معصومە مومىالىها يىدى سكز ياشىنە اولدەن ئىنىچىنىڭ حالىدە مىرلۇوا وىتالىس پاشا طرفىدىن اقامتىكاھى خېر آلنەرق كىفيتى پاشاي مومىالىھە عرض اىلىسى اوزرىنە جارىيە مومىالىھا طلب اىلە جلب بىورلىش و مدت غىيوېتىنە نصراينىلە ھاًلۇف اولىش ايدوکىندەن احالتە هذه تىزدە هاپىون ولۇن ئەنمىدە بولۇنەرق يېكىدىن دىن اسلامە ارجاعىلە اشتقال قىلىمقدە بولۇشىشىدە .

[سطور آتىھە ، آىرى بىر كاغدە يازىلەرق اوسىنە (1) اشارت اىدىلش اىسەدە هانىكى صحىفە يە متعلق اولدەن ئىنىچىنى آكلاشىلە مدېغىندە بورا يە يازىلۇشىدە .] :

سلطان عبدالعزیز خلم اولنچ و مراد افندی تخت سلطنتی ضبط ایتىش و هىچ
بر طرفدن خاقان جدیدك اجرای نفوذ ایلسنه مانع اولەجق برشى قىلاماش اولدېنى
حالىم باجمەلە افندىلر حضراتنىك و بالخاصە شوكتااب افندىمىزك دائەلرى اطرا فىن
آبلوقهىي قالدىرىماشلار وبۇحال وقوع خلىقىن برماه صىكىرى يە قدر دوام ایلسنىدە.
بواشنادە يعنى وقمه مئلە فاجعەنک هان ايرتسى وياخود دها ايرتسى كونى امثال
وقاعده سنه تبىيەلە شوكتااب افندىمىزك ولى عهදلەرە مخصوص دائەرى يە و رشاد افندى
حضر تلىنىڭ، افندىمىزك دائەلرىنە نقل بىورملرى لازم كلور اىكىن و بوبابدە كرك
افدىمىز و كرك رشاد افندى طرفىن دفعاتە راد افندى يە و والدە سنه مراجعت
وقوع بولەرقاستىدان كيفيت بىورلىش ايسەدە بىرطاقم سفسطەلرە تأخير اولنچ و حتى
بىرطاقم اسباب غىرمعقولە ايرادىلە مراد افندىنىڭ اسى دائەرسىندن اشىاسى بىلە
تبديل مکان ايتىرىلەمشدر .

بومدت ظرفىنە بېر آن و دقىقەدە مراد افندى و اتباى طرفىن معانى تەھىيدىيەن
جامع اطوار و حرکات ابرازىنەن كېرۇ طورلماشنى و فقط كرك شوكتااب افندىمىزە
و كرك اهل بىت و اتباى و بىندكان شاھانھلىرىنە علنا بىر فالق اجراسە افكار عمومىيە
قارشو جرأت ايدەمدىلەن جەداولىسون كە شوكتااب افندىمىز و برقاج تفر جسور
وصادق بىندكان شاھانھلىرى طرفىن كۆستەيلەن سى و اقدام و حل استطاعت ئەرە
حسنەسى اولق اوزرە (الخائن خائف) حدیث شریفنىڭ سرىنە مظھر اولان ارباب
اگرا پىش ظرفىن تسلطە مجاسرت ايدىلەمشدر .
بر دفعە دخى مراد افندى طرفىن شوكتااب افندىمىزە سلاملىق جەتنىدە بىندكانىن
ھىچ بىراكك بولندىرلماسى دارالسعادە آغاسى سليمان آغا واسطەسىلە رسماً تېسىن
ايتىرىلىش و فقط افندى مشارالىيەك جتى افندىمىز جە معلوم
[اصلى ، خزىئە اوراقىدە محفوظدر]

